

Vzgr Rb Arnhem, 14 juli 2009, Philips v Aldi

Senseo v Zeppomp

AUTEURSRECHT - MODELRECHT

EX PARTE BEVEL

• Het gevorderde onder C wordt afgewezen omdat schending van art. 6:162BW geen aanspraak op een voorziening ex art. 1019e Rv geeft. Het gevorderde onder A en B zal worden toegewezen, met dien verstande dat het gevorderde onder A en B aldus wordt samengevoegd dat na het woord "Model" in onderdeel A de woorden "althans m.b.t. de auteursrechten van verzoekster" worden ingevoegd. Dit om te voorkomen dat één gebeurtenis, waarbij zowel sprake is van schending van een modelrecht als van een auteursrecht, zou leiden tot verbeurte van twee dwangsommen. De dwangsommen zullen worden beperkt tot een maximum van in totaal EUR 250.000,00.

Vindplaatsen:

Vzgr Rb Arnhem, 14 juli 2009

(...)

Verzoekschrift ex artikel 1019e Rv tot het treffen van een onmiddellijke voorziening bij voorraad zonder oproeping van gerkwestreerde om inbreuk op rechten van intellectuele eigendom te voorkomen

Aan de Edelachtbare Vrouwe Voorzieningenrechter van de Rechtbank Arnhem

Verzoekster is:

de vennootschap KONINKLIJKE PHILIPS ELECTRONICS N.V., gevestigd en kantoorhoudende aan de Groenewoudseweg 1, (5621 BA) te Eindhoven, alsmede aan het Amstelplein 1 (1096 HA) te Amsterdam, ten kantore van de advocaten Mr. W.A. Hoyng en Mr. C. Zeri die in deze procedure als haar advocaten zullen optreden.

Gerkwestreerde is:

1. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ALDI CULEMBORG B.V., gevestigd en kantoorhoudende aan de Ohmweg 3 (4104 BM) te Culemborg.
2. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ALDI ZAANDAM B.V., gevestigd en kantoorhoudende aan de Kleine tocht 44 (1507CA) te Zaandam.

3. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ALDI ROSENDAAL B.V., gevestigd en kantoorhoudende aan de Tussenriemer 40 (4704 SR) Roosendaal.

4. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ALDI ROERMOND B.V., gevestigd en kantoorhoudende aan de Ada Byronweg 19 (6045GM) te Roermond.

5. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ALDI OMMEN B.V., gevestigd en kantoorhoudende aan de Nieuwlandstraat 15 (7731TH) Ommen.

6. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ALDI GROENLO B.V., gevestigd en kantoorhoudende aan de Zuidgang 2, 714JK te Groenlo.

7. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ALDI DRACHTEN B.V., gevestigd en kantoorhoudende aan Het Helmhout 1, 9206 AZ Drachten.

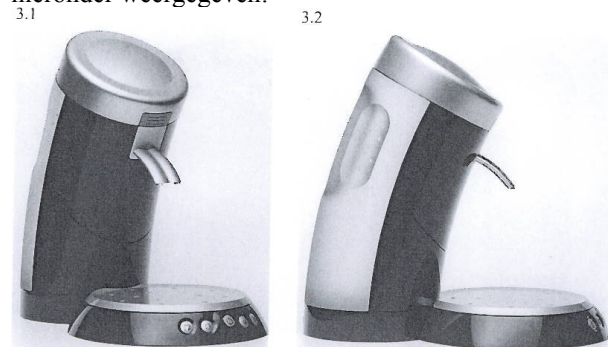
8. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ALDI BEST B.V., gevestigd en kantoorhoudende aan de Maas 14 (5684PL) Best.

9. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ALDI ZOETERMEER B.V., gevestigd en kantoorhoudende aan de Brandpuntlaan1 (2665 NZ) te Bleiswijk.

10. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ALDI HOLDING B.V., gevestigd en kantoorhoudende aan de Erasmusweg 3 (4104AK) te Culemborg.

11. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ALDI INKOOP B.V., gevestigd en kantoorhoudende aan de de Erasmusweg 3 (4104AK) te Culemborg.

3. Philips doet in dit verzoek een beroep op de zojuist genoemde modelregistratie, waarvan een tweetal afbeeldingen (genummerd 3.1 en 3.2 in het depot) hieronder weergegeven:

4. Op grond van art. 3:169 BW treedt Philips zelfstandig op met betrekking tot de handhaving van haar modelrecht.

5. Voorts is Philips auteursrechthebbende met betrekking tot het ontwerp van de Senseo (Productie 2).

6. Recentelijk heeft Philips moeten constateren dat gerekwireerden (hierna: "Aldi") via haar website www.aldi.nl¹ een aanbieding voor zeppompjes, in-

¹ Om precies te zijn op http://www.aldi.nl/OFFER_NL_MI/OFFER_29/OFF17.SHTML

gaande op 15 juli 2009, onder de naam “elektronische zeepdispenser” heeft aangekondigd (Productie 3). Uit de tekst op de website kan opgemaakt worden dat de zeepomp via een infrarood sensor een programmeerbare zeepdosis kan afgeven aan de handen die onder de “tuit” worden gehouden. Een afbeelding van het product van Aldi is hieronder weergegeven, vergrote afbeelding is bijgevoegd als Productie 4:

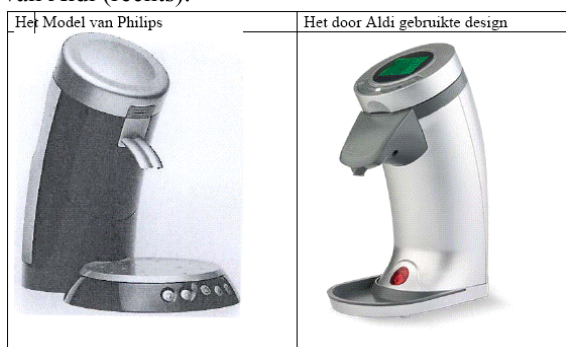
7. Aldi heeft, naar weten van Philips, de zeepompjes nog niet op de markt gebracht, maar naar verwachting zullen de producten vanaf 15 juli te koop zijn in de +/- 60 vestigingen die zij bezit in Nederland (gerekwireerde is hoofdvestiging).

8. Philips ziet zich hierdoor genoodzaakt om rechtsmaatregelen te treffen om een einde te maken aan de inbreuk op haar intellectuele eigendomsrechten.

Inbreuk op de intellectuele eigendomsrechten van Philips

Modelrechtinbreuk

9. Hieronder is het Model van Philips afgebeeld (links) met daarnaast het gebruikte ontwerp op de afbeelding van Aldi (rechts).

10. Duidelijk is te zien dat het design van het Model van Philips en de vormgeving van de afgebeelde elektronische zeepomp op alle voor de vergelijking relevante punten overeenkomen. Vergelijk o.m. de overeenstemmende (en zeer kenmerkende!) dorsale curve van het “machinedeelte”, de nagenoeg identieke bovenkant, de plaats van de elliptische vorm van het voetstuk, de hoek waaronder de “tuit” geplaatst is t.o.v. het buisvormige, kromme machinedeelte, de lengte-

en breedteverhoudingen van datzelfde machinedeelte en de ring in het machinedeelte boven de “tuit”.

11. Door deze belangrijke overeenkomsten is van een zodanig overeenstemmende algemene indruk sprake, dat de geïnformeerde gebruiker (wiens “informatieniveau” laag is omdat het hier in beide gevallen gaat om relatief simpele en goedkope apparaten waar geen uitgebreide kennis en onderzoek voor nodig, is alvorens tot aanschaf over te gaan) geen verschillende algemene indruk zal krijgen.

12. De kenmerken die door Aldi zijn overgenomen in de vormgeving van haar product zijn bovendien geen van allen technisch bepaald. Het gaat hier om puur esthetische kenmerken, die opzettelijk zijn overgenomen teneinde aan te haken op de bekendheid van de Senseo. De ontwerper heeft, niettegenstaande een grote ontwerpvrijheid, geen onafhankelijke creatie op de markt gebracht, en in plaats daarvan gekozen om alles wat de Senseo qua vormgeving interessant maakte, over te nemen. Hiermee heeft Aldi geprofiteerd van de creativiteit van het ontwerp van de Senseo, en is dit dan ook het enige waar haar product (meer)waarde aan ontleent.

13. Op grond van het bovenstaande kan Philips zich dan ook verzetten tegen het aanbieden van het product van Aldi op grond van art. 3.16 BVIE.

Auteursrechtinbreuk

14. Aldi heeft op haar website een afbeelding opgenomen van een product dat zeer veel overeenkomsten vertoont op cruciale punten met de Senseo van Philips.

15. De auteursrechtelijk in het oog springende (en beschermde) kenmerken (de auteursrechtelijk beschermde “trekken”) zijn de kenmerken die onder het kopje “modelrechtinbreuk” reeds zijn besproken. Het moge duidelijk zijn dat geen van die kenmerken uitsluitend technisch bepaald zijn: De Senseo is het resultaat van een creatieve inspanning, hetgeen bovendien duidelijk blijkt aan de hand van de overige op de markt zijnde producten.

16. Aldi pleegt inbreuk op het auteursrecht van Philips. Zijn neemt immers de auteursrechtelijk beschermde trekken van het werk van Philips over. De totaalindrukken van beide producten verschillen in zo geringe mate van elkaar, dat het product van Aldi niet als een zelfstandig werk kan worden aangeduid (zie de zo-even aangeduide overeenkomsten). Hierbij wordt meegenomen dat de Senseo van Philips een duidelijk unieke vormgeving is. De Senseo is geen “dertien in een dozijn” product en heeft juist een sterk afwijkende vormgeving ten opzichte van de rest van de markt. Daardoor springt het imitatiegedrag van Aldi ook extra

in het oog, des te meer omdat er werkelijk geen enkele andere logische reden kan zijn om een zeppomp een dergelijk uiterlijk te geven dan imitatiegedrag t.o.v. Philips. Het aanhaken qua vormgeving van het product van Aldi is hiermee duidelijk een poging te profiteren van het werk van Philips. Het is overduidelijk dat het product van Aldi geen creatieve, onafhankelijk schepping is en dat het aan de Senseo is ontleend.

17. Gezien de verhoudingen van de producten, zoals ze op de foto's te zien zijn, alsmede het bedoelde gebruik, is aan te nemen dat de producten ook qua maatvoering even groot zullen zijn. Indien ervan uit wordt gegaan dat in de Senseo Nederlandse koffiekoppen moeten passen (2 stuks) en mensen hun handen moeten kunnen steken onder de tuit van de elektronische zeppomp, kan een inschatting worden gemaakt van de maat die tot de conclusie leidt dat het verschil in ieder geval niet groot genoeg zal zijn om van een "ander werk" te kunnen spreken.

18. Op grond van bovenstaande vormt het aanbieden van het product van Aldi dan ook een inbreuk op het auteursrecht van Senseo waartegen zij zich kan verzetten op grond van art. 1 jo art. 13 AW.

Onrechtmatig handelen

19. Aldi handelt voorts in algemene zin onrechtmatig jegens Philips ex artikel 6:162 BW. Aldi heeft het onderscheidend product van Philips nagebootst en daarbij niets gedaan wat redelijkerwijs mogelijk en nodig is om te voorkomen dat door de gelijkheid van beide elektronische producten² gevaar voor verwarring ontstaat, terwijl zij evengoed een andere weg had kunnen inslaan zonder afbreuk te doen aan de deugdelijkheid en de bruikbaarheid van haar product. Het handelen van Aldi is ontoelaatbaar, temeer daar duidelijk is dat zij bewust een product heeft gecreëerd dat moet lijken op de Senseo.

20. De unieke vormgeving, en dan met name het buisvormige, kromme machinegedeelte, alsmede de lengte en breedteverhoudingen van alle opvallende onderdelen van de Senseo, alsmede de hoek ten opzichte van elkaar waarin ze allemaal geplaatst zijn, vormen de kenmerkende bestanddelen van de Senseo. Zij geven het apparaat diens kenmerkende, unieke uiterlijk wat een ruime afstand schept tussen de Senseo en de rest van de markt. Het hoeft geen betoog dat er talloze mogelijkheden zijn waarop Aldi haar product had kunnen vormgeven, en alsnog een goed werkende zeppomp had kunnen maken. Daar hoeft geen enkele van de onderscheidende kenmerken van Senseo aan te pas te komen. Het gevaar voor (in ieder geval indirecte) verwarring³ is dan ook nodeloos (en bewust) groot gemaakt door het handelen van Aldi. Onherstelbare schade, spoedeisend belang en omvang bevel

21. Philips dreigt aanzienlijke, onherstelbare (reputatie)schade te lijden door het in de handel brengen van de zeppompjes door Aldi. Deze schade zal zeker op-

treden indien het Aldi niet wordt verhinderd op 15 juli daadwerkelijk de verkoop van de pompjes te starten. Aldi bezit om en nabij 60 vestigingen in Nederland, het is dan ook te verwachten dat zij haar product in groten getale (en verspreid over heel Nederland) op de markt zal brengen en dat deze producten zeer toegankelijk voor het publiek zullen zijn (mede vanwege de prijs).

22. Philips heeft moeten constateren dat Aldi openlijk adverteert om haar zeppompjes onder de aandacht te brengen. In de komende periode zullen deze producten worden uitgeleverd waardoor de schade voor Philips – reeds voordat er uitspraak zal zijn gedaan in het reguliere kort geding op tegenspraak – exponentieel zal oplopen. Voor de periode tot aan de uitspraak in het kort geding heeft Philips derhalve recht op en zwaarwegend en spoedeisend belang bij een voorziening door middel van een in tijd beperkt ex parte bevel.

Bevoegdheid

23. De Voorzieningenrechter van de Rechtbank Anrhem is bevoegd van dit verzoekschrift kennis te nemen op grond van art. 4.6 lid 1 BVIE jo 262 sub b Rv, aangezien de gerekwireerde is gevestigd in Culemborg.

WESHALVE:

Philips zich wendt tot U, Edelachtbare, met het eerbiedige verzoek:

A. Gerekwireerden te bevelen, onmiddellijk na betekening van de op grond van dit verzoek te wijzen beschikking, ieder aanbod van de in het verzoekschrift beschreven zeppompen te staken, en te verbieden om op enigerlei wijze in Nederland en het overige gedeelte van de Benelux betrokken te zijn bij inbreuk op de rechten met betrekking tot het Model, zulks op straffe van een dwangsom van Euro 10.000,-- per overtreding van dit verbod, dan wel, ter keuze van verzoekster, van Euro 5.000,-- per betrokken product of per dag, een gedeelte van een dag voor een gehele gerekend, dat de betrokkenheid van gerekwireerde bij inbreuk na de betekening van het in deze te wijzen beschikking zal voortduren;

B. Gerekwireerden te bevelen, onmiddellijk na betekening van de op grond van dit verzoek te wijzen beschikking, ieder aanbod van de in het verzoekschrift beschreven zeppompen te staken, en te verbieden om op enigerlei wijze in Nederland betrokken te zijn bij inbreuk op de rechten met betrekking tot de auteursrechten van verzoekster, zulks op straffe van een dwangsom van Euro 10.000,-- per overtreding van dit verbod, dan wel, ter keuze van verzoekster, van Euro 5.000,-- per betrokken product of per dag, een gedeelte van een dag voor een gehele gerekend, dat de betrokkenheid van gerekwireerde bij inbreuk na de betekening van het in deze te wijzen beschikking zal voortduren;

C. Gerekwireerden te bevelen, onmiddellijk na betekening van de op grond van dit verzoek te wijzen beschikking, ieder aanbod van de in het verzoekschrift beschreven zeppompen te staken, en te verbieden om op enigerlei wijze in Nederland en het overige gedeelte van de Benelux betrokken te zijn bij enig onrechtmatig handelen ten opzichten van verzoekster, zulks op straffe van een dwangsom van Euro 10.000,-- per

² Behorende tot de consumentenelektronica, op welk gebied Philips grote bekendheid geniet.

³ Gelet op de tekst van art. 10bis UvP geldt een ruim verwarringsbegrip, zie C. Gielen e.a., Kort Begrip van het intellectuele Eigendomsrecht, Kluwer: Deventer 2007, blz. 582.

overtreding van dit verbod, dan wel, ter keuze van verzoekster, van Euro 5.000,-- per betrokken product of per dag, een gedeelte van een dag voor een gehele gerekend, dat de betrokkenheid van gerekwireerde bij inbreuk na de betekening van het in deze te wijzen beschikking zal voortduren;

D. De termijn als bedoeld in artikel 1019i Rv, binnen welke de eis in de hoofdzaak dient te worden ingesteld, te bepalen op een door de Voorzieningenrechter in goede justitie te bepalen termijn.

E. De hierbij verzochte beschikking uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

Amsterdam, 13 juli 2009

Het gevorderde onder C wordt afgewezen omdat schending van art. 6:162BW geen aanspraak op een voorziening ex art. 1019e Rv geeft. Het gevorderde onder A en B zal worden toegewezen, met dien verstande dat het gevorderde onder A en B aldus wordt samengevoegd dat na het woord "Model" in onderdeel A de woorden "althans m.b.t. de auteursrechten van verzoekster" worden ingevoegd. Dit om te voorkomen dat één gebeurtenis, waarbij zowel sprake is van schending van een modelrecht als van een auteursrecht, zou leiden tot verbeurte van twee dwangsommen. De dwangsommen zullen worden beperkt tot een maximum van in totaal EUR 250.000,00.
